

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN
İzmir Milletvekili

Muğla ili, Milas ilçesi sınırları içerisinde yer alan toplam 120 parselde bulunan 5.093 adet zeytin ağacının, yapılan idari işlemler ve uzman heyet raporları doğrultusunda YK Enerji şirketine ait linyit işletme sahalarının genişletilmesi amacıyla Bağdamlar Mahallesi'ndeki parsellere (209/1, 209/2, 210/1, 211/1, 211/2, 211/4, 211/5 vb.) taşınmasının planlandığı anlaşılmaktadır. Taşıma işleminin, maden ruhsat sahası ile bağlantılı olarak özel bir şirket lehine gerçekleştirildiği ve bu kapsamda zeytinlik alanların yer değiştirmesine izin verildiği görülmektedir.

Muğla ili Milas ilçesinde bulunan zeytinlik alanların, termik santral ve madencilik faaliyetleri kapsamında taşınmasına izin verilmesi; çevresel etki değerlendirme süreçlerinin etkinliği ve mevzuata uygunluğu açısından ciddi tartışmalar doğurmaktadır.

Ancak 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanun'un 20'nci maddesi açık biçimde zeytinlik sahalarının korunmasını düzenlemekte; zeytinliklerin vegetatif ve generatif gelişimini olumsuz etkileyecek tesislerin bu alanlara en az 3 kilometre mesafede kurulmasını zorunlu kılmaktadır. Buna rağmen, taşınması planlanan zeytin ağaçlarının dikileceği Bağdamlar Mahallesi'ndeki parsellerin, mevcut Yeniköy Termik Santrali'ne yalnızca 300 ila 850 metre mesafede olduğu görülmektedir.

Zeytinliklerin taşınacağı alanların Yeniköy Termik Santrali'ne 300 ila 850 metre mesafede bulunması, hava kirliliği, toprak kirliliği ve ekosistem tahribatı açısından önemli riskler barındırmaktadır. Bu durum, yalnızca tarımsal üretimi değil, aynı zamanda bölgedeki biyolojik çeşitliliği ve halk sağlığını da doğrudan etkilemektedir.

Çevresel etki değerlendirme süreçlerinin, projelerin gerçek etkilerini ortaya koymak yerine, uygulamaların önünü açan formalitelere dönüşmesi halinde kamu yararı ilkesi zedelenmektedir. Bu nedenle söz konusu işlemin çevresel boyutunun şeffaf biçimde incelenmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Yeniköy Termik Santrali'nin çevresel etkilerine ilişkin son 5 yılda yapılan denetim sayısı ve tespit edilen ihlaller nelerdir?
2. Santral çevresindeki hava kalitesi ölçüm sonuçları ölçülmekte midir? Ölçülmekteyse son 5 yıl için nedir?
3. Zeytinliklerin taşınacağı alanlarda toprak ve hava kalitesine ilişkin güncel ölçümler yapılmış mıdır?
4. Bu işlem kapsamında biyolojik çeşitlilik kaybına ilişkin bir değerlendirme yapılmış mıdır?
5. Bakanlık, benzer projelerde çevresel etkilerin azaltılması için hangi tedbirleri uygulamaktadır?
6. 3573 sayılı Kanun'un 20'nci maddesinde öngörülen 3 kilometrelik mesafe kuralı dikkate alındığında, zeytin ağaçlarının 300–850 metre mesafedeki bir alana taşınması için kurumlardan 3573 sayılı Kanun'un 20'nci maddesi gereğince görüş alınmış mıdır?